

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Miladou Haplovou, v právní věci žalobce: **D. C. G.**, nar., st. příslušnost Kubánská republika, zajištěn v, proti žalované **Policii České republiky, Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje**, odbor cizinecké policie, oddělení pobytových agend, se sídlem Cejl 62b, 602 00 Brno, o zajištění, o žalobě proti rozhodnutím žalované č.j. KRPB-133163-21/ČJ-2015-060026-50A ze dne 29.5.2015,

t a k t o :

- I. **Žaloba se zamítá.**
- II. **Žalované se nepřiznává náhrada nákladů řízení.**

Odůvodnění:

Žalobce se žalobou domáhá zrušení shora uvedeného rozhodnutí, která napadl v celém rozsahu výroků, neboť žalovaná porušila § 129 odst. 1, zákona o pobytu cizinců ve spojení s čl. 28 Dublinského nařízení (dále jen Nařízení), čl. 5 Úmluvy o ochraně lidských práv (dále jen Úmluva) a čl. 8 odst. 2 Listiny základních práv a svobod (dále jen Listina). Žalobce namítá, že ust. § 129 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, podle něhož byl zajištěn, nesplňuje požadavek na kvalitu zákona, neboť neobsahuje definici „vážného nebezpečí útěku“, tedy jaké jednání může vést ke zbavení osobní svobody jednotlivce a je tedy v rozporu s čl. 5 Úmluvy a čl. 8 odst. 2 Listiny. Dovolává se čl. 28 odst. 2 Nařízení, čl. 2 písm. n) Nařízení a namítá, že požadavkům v těchto člancích český zákon o pobytu cizinců nesplňuje, neboť neobsahuje žádná objektivní kritéria a je neurčitý. Stávající právní úprava nesplňuje vysoké standardy na kvalitu zákona v případě zbavení osobní svobody podle čl. 8 odst. 2 Listiny a čl. 5 Úmluvy. Evropský soud pro lidská práva judikoval ve svých rozhodnutích, že pro jakékoliv zajišťovací instituty platí, že k omezení osobní svobody může státní moc přistoupit jen z důvodu stanovených zákonem a v řízení zákonem předepsaném. Úmluva obsahuje povinnost, aby právní základ, omezení osobní svobody byl obsažen v hmotném i procedurálním

vnitrostátní právu, jež je slučitelné s požadavky a cíli Úmluvy. V tomto ohledu musí být zohledněna judikatura ESLP vztahující se ke kvalitě zákona, která by měla být slučitelná s principy právního státu. Vnitrostátní zákon dovolující zbavení svobody musí být dostatečně dostupný, přesný a předvídatelný, aby zabránil riziku svévole, jež je neslučitelná s čl. 5 Úmluvy. Požadavek na zákonnost omezení osobní svobody vyplývá z čl. 8 odst. 2, podle kterého nikdo nesmí být stíhán nebo zbaven svobody jinak, než z důvodů a způsobem, který stanoví zákon a zásah do osobní svobody se musí opírat o zákon co do hmotně právního základu i procesního způsobu jeho realizace. Žalobce dále poukázal na rozsudek německého Spolkového ústavního soudu, který mimo jiné uvedl, že absence objektivních kritérií pro shledání existence vážného nebezpečí útěku v německém zákoně představuje vážný problém z hlediska požadavků na jasnost a transparentnost zákona. K obdobné situaci došlo i v Rakousku, kdy Nejvyšší správní soud shledal nezákonnost zajišťování cizinců za účelem přemístění dle Nařízení z důvodu, že žádné ustanovení vnitrostátního práva nereflektuje čl. 28 Nařízení. Stejně je tomu v případě české právní úpravy, která neobsahuje žádné ustanovení, které by objasňovala co je nebo není možné považovat za vážné nebezpečí útěku a tudíž není možné předvídat, kdy je možné dotčenou osobu zbavit osobní svobody a je tedy v rozporu s čl. 5 Úmluvy a čl. 8 odst. 2 Listiny. Žalobce do ČR přicestoval bez cestovního dokladu, který zůstal na území Maďarska, ale od počátku měl v úmyslu požádat o mezinárodní ochranu ve Španělsku, kde žije jeho sestra. V Maďarsku byl informován, že nepožádá-li o mezinárodní ochranu, bude vrácen do země původu, tudíž neměl jinou možnost, než požádat o mezinárodní ochranu v Maďarsku a nemohl ani přicestovat s platným cestovním dokladem, který mu tam byl odebrán. Transfer do Maďarska se v praxi neuskutečňuje, Maďarsko pozastavilo platnost azylové dohody, podle níž žádost o poskytnutí azylu musí projednat ta země, do níž uprchlík poprvé vstoupí na půdu Evropské unie. Zajištění je zcela bezdůvodné, neboť v podstatě je předem jasné, že transfer do Maďarska nebude uskutečněn, měl by být propuštěn a dostat možnost požádat o mezinárodní ochranu v ČR. Z uvedených důvodů je napadené rozhodnutí nezákonné a žalobce navrhl, aby je soud zrušil a vrátil žalované k dalšímu řízení.

Žalovaná napadeným rozhodnutím podle § 129 odst. 1 ve spojení s § 129 odst. 3 zákona o pobytu cizinců zajistila žalobce za účelem jeho předání podle přímo použitelného právního předpisu Evropských společenství – Nařízení Evropského parlamentu a Rady EU č. 604/2013 ze dne 26.6.2013 a dobu zajištění podle § 129 odst. 1 zákona o pobytu cizinců stanovila na 32 dnů od okamžiku omezení osobní svobody. Při rozhodování o zajištění za účelem jeho předání policie vycházela z toho, že dne 29.5.2015 prováděla pobytovou kontrolu v rámci bezpečnostní akce HRANICE ve vlaku Jan Jesenius ve stanici Brno Modřice, na výzvu k prokázání totožnosti a oprávněnosti k pobytu nebyl cizinec schopen předložit žádný doklad, na základě kterého by byl oprávněn pobývat na území ČR, byl předveden ke zjištění totožnosti, provedeno daktyloskopování otisků prstů v systému EURODAC a byla nalezena shoda s ID Maďarska. Dne 29.5.2015 neoprávněně vstoupil a pobýval na území ČR a je veden jako žadatel o přiznání mezinárodní ochrany v Maďarsku a je dán důvod pro aplikaci nařízení č. 604/2013. Cizinec porušil povinnost uvedenou v § 103 písm. n) zákona o pobytu cizinců. Bylo s ním zahájeno řízení o povinnosti opustit území ČR. Do protokolu o vyjádření účastníka správního řízení uvedl, že měl v úmyslu cestovat z letectvy z Kuby přes Moskvu do Srbska, v Moskvě nestihl navazující spoj do Srbska, proto tam několik dnů pobýval a následně zakoupil letenku do Černé Hory, která je rovněž pro něho bezvízová. Z Černé Hory cestoval vlakem do Srbska, následně do S. a odtud pěšky přešel do Maďarska, kde se nechal zadržet hlídkou policie, která ho převezla na imigrační úřad, kde mu byly odebrány otisky prstů a musel zde požádat o azyl, vydali mu jízdenku na vlak do uprchlického tábora, kde chtěl vyčkat na dokumenty, aby mohl cestovat za sestrou do Španělska, v táboře byly otřesné

podmínky, proto ho opustil a odjel do Budapešti, kde byl zadržen policií a vrácen na imigrační úřad. Odtud se do tábora nevrátil, ale odjel do Budapešti, nakonec se z důvodu hladu po několika dnech vrátil to tábora, kde absolvoval pohovor k žádosti o azyl. Kontaktoval svou sestru ve Španělsku, aby mu přivezla peníze a oblečení a s ní se potkal na vlakovém nádraží v Budapešti, odkud se rozhodli odcestovat, sestra zpět do Španělska a on s ní přes ČR, kde by měl imigrační úřad vyřídit dokumenty, aby mohl pokračovat za sestrou do Španělska. Ve skutečnosti tedy chtěl za sestrou do Španělska, žádost o azyl v Maďarsku byla účelová, chtěl požádat o azyl v Rakousku či ČR. Je si vědom toho, že na území ČR je bez víza a cestovního dokladu a není oprávněn na území vstoupit a pobývat. Chce do Španělska, na území ČR nemá nikoho, jeho úmyslem nebylo zůstat v ČR, je bez finančních prostředků a nemá v ČR žádné známé k zajištění ubytování. Cizinec bude předán do Maďarska, kde mu nehrozí žádný trest mučení nebo nelidské či ponižující zacházení. Neoprávněný vstup na území ČR a nutnost jeho přemístění do Maďarska, kde má být posouzena jeho žádost o mezinárodní ochranu jsou zákonným důvodem pro zajištění podle § 129 zákona o pobytu cizinců. Jde tudíž o zajištění na základě zákona a za účelem jeho předání. Žalovaná je názoru, že vážné nebezpečí útěku ve smyslu čl. 28 Nařízení v tomto případě hrozí, neboť cizinec ve své výpovědi jasně uvedl, že cílem jeho cesty je Španělsko, kam se chtěl dostat, neboť tam má trvale bydlící sestru. Jeho úmysl realizovat cíl své cesty plyne i z toho, že několikrát porušil právní předpisy členských států EU, na jejichž území vstoupil bez jakéhokoli oprávnění. Uvedené skutečnosti nedávají záruku, že bude dobrovolně vyčkávat na území ČR do doby předání do Maďarska, které je příslušné k posouzení jeho žádosti o mezinárodní ochranu, ale rozhodl se pokračovat v cestě do cílové země do Španělska. Uvedené činí závěr, že v jeho případě existuje vážné nebezpečí útěku, neboť zřetelně dal najevo, že nebude skutečně dobrovolně vyčkávat na území ČR do doby předání. Žalovaná při povinnosti zvážit využití mírnějšího opatření, konkrétně zvláštních opatření za účelem vycestování podle § 123b a § 123c zákona o pobytu cizinců zkoumala, zda v tomto případě je možné uplatnit mírnější donucovací opatření. Cizinec však na území ČR nemá ani nemohl mít hlášený pobyt, ČR měla být pouze tranzitní zemí, nemá dostatek finančních prostředků na případnou realizaci přemístění, v ČR nemá příbuzného či známého, který by ho ubytoval a složil za něj finanční záruku, a proto nepřipadá v úvahu uplatnění zvláštních opatření. Navíc v případě cizince je neúčelné, neboť má zřejmý úmysl dostat se do Španělska a z uvedené shora je zřejmé, že cizinec není schopen splnit povinnosti plynoucí ze zvláštního opatření a existuje důvodná obava, že by uložením zvláštního opatření byl ohrožen výkon předání cizince. Uvedený názor je v souladu s konstantní judikaturou soudů. Při rozhodování o zajištění za účelem předání se správní orgán zabýval tím, zda je možné a zda nebude nepřiměřeně zasaženo do jeho soukromého a rodinného života. Cizinec přicestoval sám, v ČR nemá žádné příbuzné, nemá zajištěno ubytování, cílem cesty bylo Španělsko a jeho zajištěním v zařízení nebude nepřiměřeně zasaženo do jeho rodinného a soukromého života. Při stanovení doby zajištění správní orgán přihlédl k Nařízení č. 604/2013, zohlednil lhůtu tam uvedenou, zejména lhůtu jednoho měsíce, ve kterém příslušný orgán ČR podává příslušnému státu žádost o převzetí cizince a doba 32 dnů je v souladu s čl. 28 Nařízení č. 604/2013. Podle čl. 28 odst. 3 Nařízení nesmí lhůta pro předložení žádosti o převzetí nebo přijetí zpět překročit jeden měsíc od okamžiku podání žádosti mezinárodní ochrany. Lhůtu k zajištění od okamžiku omezení osobní svobody je k této době nutno připočítat, stejně tak dobu, kdy byl cizinec zajištěn podle jiného právního předpisu. Jde tudíž o 32 dnů. Na počátku lhůty dojde k předložení žádosti v Maďarské republice o převzetí cizince, která má lhůtu dvou týdnů, aby se k řízení vyjádřila, pokud tak neučiní, má se zato, že bylo žádosti vyhověno. Stanovená doba je tedy v souladu se shora uvedeným nařízením a směřuje k realizaci předání. Žalovaná odkázala na rozsudek 7 Azs 11/2015-32.

Žalovaná k jednotlivým námitkám žalobce uvedla, že si je vědoma významu čl. 5 Úmluvy, v žádném případě nedochází k nadužívání institutu zajištění, ale pouze z důvodu stanoveného zákonem a v řízení zákonem předepsané. Je splněn požadavek na obsažení právního základu v hmotném právu i procesním, tj. v zákonu o pobytu cizinců, správním řádu a soudním řádu správním. Národní právní úprava je plně v souladu s Úmluvou a Listinou. Dublinské nařízení stanovuje požadavek objektivních kritérií, jejich absence však neotvírá možnost pro příliš velkou libovůli a nezapříčiňuje nedostatek kvality zákona. Zákon umožňující zbavení svobody musí být dostupný, přesný a předvídatelný, aby se zabránilo riziku svévole, a odkazuje na rozsudky ESLP, které blíže komentuje a dovozuje z nich, že národní legislativu dopadající na danou problematiku nelze označit za nedostatečně kvalitní. Žalovaná pro odůvodnění nemůže použít nějaká svá subjektivní kritéria, ale drží se důsledně objektivní, což se projevuje v podrobném odůvodnění rozhodnutí opírající se o prokazatelná zjištění ve správním řízení, když vše je doloženo ve správním spise. Je oprávněná použít racionální úvahy pro určení objektivních kritérií a z judikatury vyplývá, že mezi kritéria lze zařadit i určitou míru důvěry, která je pochopitelně oslabena vůči cizinci, který v minulosti nerespektoval své povinnosti a svévolně opouštěl území. Stejně jako ESLP vymezuje ve svých rozsudcích případné nové důvody možné libovůle, obdobně jedná i správní orgán, ale je nutné držet se při vymezování kritérií v mezích důvodů, který je stanovený v zákoně a Nařízení. Rozhodnutí jsou následně přezkoumávána soudem, čl. 5 odst. 4 je respektován. Při posuzování vážného nebezpečí útoku žalovaná vychází i z judikatury Ústavního soudu, kterou lze přiměřeně aplikovat a příkladmo uvádí judikáty III. ÚS 566/03, I ÚS 115/09. Žalovaná tudíž má za prokázané, že neuvedení objektivních kritérií v čs. právním předpisu nemá za následek nemožnost zajišťování cizinců z důvodu jejich předání na základě Nařízení, jejich neuvedení nemá za následek libovůli ze strany žalované, neboť jsou pod kontrolou veřejného ochrance práv, tak i nezávislých soudů. Pokud se týká jednostranného pozastavení platnosti azylové dohody Maďarskem dne 23.6.2015 jako informace v tisku žalovaná však nebyla o této skutečnosti ze žádného důvěryhodného zdroje oficiálně informována. Naopak má vyjádření z Velvyslanectví ČR, že Maďarsko i nadále plní závazky vyplývající z Dublinského nařízení. Žalovaná navrhl, aby soud usnesením žalobu odmítl.

Napadené rozhodnutí bylo doručeno žalobci a nabylo právní moci 29.5.2015. Žaloba ze dne 15.6.2015 došla žalované 26.6.2015, tudíž téměř na konci stanovené lhůty zajištění, neboť žalobce byl zajištěn na dobu 32 dnů. Soudu byla věc postoupena dne 30.6.2015, tedy po uplynutí lhůty zajištění, přesto je soud povinen napadené rozhodnutí žalované přezkoumat.

Pokud se týká námitky, že ust. § 129 odst. 1 zákona o pobytu cizinců nesplňuje požadavek na kvalitu zákona a je v rozporu s čl. 5 Úmluvy a čl. 8 odst. 2 Listiny, neboť neobsahuje žádná objektivní kritéria, na základě kterých by bylo možno dospět k závěru, že v konkrétním případě dotčená osoba může uprchnout a na základě čehož žalobce dovozuje nezákonnost napadeného rozhodnutí, není důvodná. Jak je zřejmé z čl. 2 písm. n), ani toto Nařízení neuvádí žádná objektivní kritéria, která by měla být vymezena v čs. právním předpise. ESLP ve svých rozhodnutích řešil problémy, vzhledem k té či oné projednávané věci, na základě své vlastní judikatury. Ust. § 129 zákona o pobytu cizinců sice konkrétně nevymezuje, co představuje vážné nebezpečí útoku, nicméně správní orgány při posuzování této podmínky vychází především z objektivních skutečností, které v průběhu správního řízení zjistí. V projednávané věci šlo o občana Kubánské republiky, který při své cestě do Evropy nelegálně překročil vnější hranici EU a hranice států EU a to bez víz a bez jakéhokoli oprávnění ke vstupu do toho, či onoho státu Evropské unie. Na území Maďarska byl zadržen policií, požádal o azyl, ale jak je zřejmé z jeho následujícího jednání a chování, tuto žádost nemínil vážně, neboť chtěl požádat o azyl ve Španělsku či ČR, Maďarsko poté opustil a

nelegálně překračoval hranice do Slovenské republiky a následně opětovně bez jakýchkoliv oprávnění i do ČR, kde byl zadržen a zajištěn. Z jeho výpovědi je zřejmé, že cílem jeho cesty bylo od počátku Španělsko. Za situace shora popsané – nelegální překračování hranic, nerespektování právních předpisů států, kam vstoupil, nevyčkání skončení řízení o žádosti o azyl v Maďarsku a jeho projev, že nemá v úmyslu v ČR se usídlit, nemá zde žádné příbuzné ani známé je podle soudu jednoznačně prokázáno, že v jeho případě je naplněna podmínka čl. 28 odst. 2, tzn. existuje vážné nebezpečí útěku, nebo-li pokračování v nelegální cestě do Španělska. Soud v posouzení věci žalovanou neshledal žádné prvky libovůle či zneužití správního uvážení, ale svůj závěr o vážném nebezpečí útěku založila ryze na objektivních skutečnostech a jejich zhodnocení. Koneckonců problematikou posuzování vážného nebezpečí útěku se ve své judikatuře zabýval i Ústavní soud, a byť se jedná o situaci v trestním řízení, lze ji aplikovat i na institut zajištění.

Soud po posouzení shora dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, rozhodnutí žalovaná vydala v souladu se zákonem, a proto žalobu ve smyslu ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítá.

Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ust. § 60 odst. 1, 2 s.ř.s., když úspěšné žalované nevznikly náklady řízení nad rámec její běžné úřední činnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 10. července 2015

JUDr. Milada Haplová, v.r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Karolína Marešová